

større Deel af dem komme til at udrede, og selv om derfor ogsaa Geistligheden gaar over i denne 2den Klasse, saa kommer den dog til at svare et større Beløb end det, som var foreslaaet i det oprindelige Lovudkast. Jeg maa dernæst, naar Talen er om Geistlighedens Beskatning, gjøre en Bemærkning, som jeg lægger megen Vægt paa, og som for mig er afgjørende. Naar der nemlig er Tale om, at den enkelte Geistlige lider under et uforholdsmæssigt Tryk, deels derved at han har at udrede $\frac{2}{3}$ af Mensalgaardens Afgift, deels derved at han maa svare ligemeget af sit tiendeydende Hartkorn, hvad enten han oppebærer en større eller mindre Indtægt af hver Tønde Hartkorn: saa svarer jeg dertil, at det er velbegrundede Anker, det er Noget, som man bør søge at rette, men naar man dernæst siger, at hele Geistligheden, naar man lægger alle de Beløb sammen, som den har at svare, og sammenligner dette med de Beløb, som andre Embedsclasser svare, er uforholdsmæssigt høit bebyrdet, saa svarer jeg, det er en urigtigt Slutning; thi det viser kun, at den Klasse af skatteydende Borgere, hvortil Geistligheden hører, efter sine Embedsindtægters Natur er mere bebyrdet end Embedsclassen i det Hele. Det er det eneste, der kommer derud af, og som bevises derved at Embedsstanden i Forhold er mindre bebyrdet end de andre skatteydende Borgere (Ja!). Jeg negter ikke, at der ere enkelte særegne Forhold ved Geistligheden, som gjør, at man bør indrømme den nogen Lempelse, idet navnlig selve Pensjonsbyrden falder paa Kaldet, og derhos at der paa mange Kald tillige hviler en Bygningsgjæld; men man kan som sagt ingenlunde begrundede en Overbebyrdelse af Geistligheden derpaa, at den i Sammenligning med Embedsstanden svarer større Skatter end disse, da man derved tillige godtgjør en Overbebyrdelse af alle de andre skatteydende Borgere, som udrede Skatten paa samme Maade som Embedsstanden. Af disse forskellige Forslag, som nu ere gjorte med Hensyn til Geistlighedens Beskatning, lægger jeg som sagt ikke særlig Vægt paa, efterat der er foreslaaet Forandringer med Hensyn til Embedsstandens Beskatning, om man vælger det ene eller det andet. Jeg skal dog endnu

kun anføre et Par Ord til Forsvar for hvad jeg selv har tilladt mig at foreslaae. Jeg maa først bemærke, at jeg agter at stemme for Minoritetens Forslag, at der af Geistlighedens Hartkorn skal udredes et mindre Beløb end af det andet Hartkorn. Jeg stemmer herfor, fordi Geistligheden ikke er Cier, og fordi de have visse særegne Byrder, som hvile paa deres Jord. Skulde dette Minoritetsforslag falde, skal jeg tage mit Endringsforslag tilbage; gaaer det derimod igennem, vil jeg holde paa det. Det er med megen Sikkerhed, at den høitagtede Finantsminister har erklæret det Forslag, jeg har tilladt mig at stille, for at være upractisk. Det er med megen Sikkerhed, at han har stemplet det som saadant, og derfor heller ikke fundet sig foranlediget til yderligere at berøre det. Derfor han imidlertid havde gjort sig nøiere bekendt med denne Gjenstand, vilde han maaskee med mindre Sikkerhed have fremført denne Anke, og maaskee fundet sig mere foranlediget til at gaae ind paa Realiteten. Det er meget nemt og meget let at sige: saa mange Tønder, deels af Præstetienden deels af Kongetienden, ere henlagte til Geistligheden — jeg troer, at Cultusministeriet indeholder tilstrækkelige Oplysninger hertil, — sætter man altsaa, enhver Tønde tiendeydende Hartkorn svarer saa og saamange Stillinger i Skat, saa vil den høitagtede Finantsminister jo let kunne faae Hovedsummen ud deraf. Dernæst har man i Cultusministeriet en Beregning over, hvad Tienden i Gjennefsnit indbringer for hvert enkelt Kald, og at fordele denne Hovedsum paa de enkelte Summer, som tilkommer ethvert enkelt Kald, det vil vistnok den høitagtede Finantsminister ikke finde at være i den Grad upractisk, at det ikke med megen Lethed skulde lade sig udføre. Jeg har fornemmelig tilladt mig at stille dette Forslag, fordi jeg gjerne vilde, at Afgifterne skulde udredes af Geistlighedens Indtægter, at de skulde beskattes paa samme Maade, som de hidtil ere blevne beskattede. Geistligheden er ikke nu først inddragen under Beskatningen, men den har svaret Skat fra lang Tid tilbage paa denne bestemte Maade, nemlig deels af sine Jorder og deels af sin Tiende. Derfor har jeg meent, at det ikke var ønskeligt at gjøre nogen Forandring; jeg troer, at det vil være bedst